

Bài tập 1: Xác định tiệm cận ngang của đồ thị hàm số cho bởi công thức sau:

a) $y = f(x) = \frac{3x-2}{x+1}$

b) $y = f(x) = \frac{\sqrt{x^2+1}}{x}$

Lời giải

a) Ta có: $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{3x-2}{x+1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{3-\frac{2}{x}}{1+\frac{1}{x}} = 3$. Tương tự, $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = 3$.

Vậy đồ thị hàm số $f(x)$ có tiệm cận ngang là đường thẳng $y = 3$.

b) Ta có: $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\sqrt{x^2+1}}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \sqrt{\frac{x^2+1}{x^2}} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \sqrt{1+\frac{1}{x^2}} = 1$;

• $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\sqrt{x^2+1}}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(-\sqrt{\frac{x^2+1}{x^2}} \right) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(-\sqrt{1+\frac{1}{x^2}} \right) = -1$.

Vậy đồ thị hàm số $f(x)$ có hai tiệm cận ngang là $y = 1$ và $y = -1$.

Bài tập 2: Xác định tiệm cận ngang của đồ thị hàm số cho bởi công thức sau:

a) $y = f(x) = \frac{3-x}{x+2}$.

b) $y = f(x) = \frac{x^2+2}{x}$

Lời giải

Ta có: $\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{3-x}{x+2} = +\infty$. Tương tự, $\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = -\infty$.

Vậy đồ thị hàm số $f(x)$ có tiệm cận đứng là đường thẳng $x = -2$.

b) Ta có: $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x^2+2}{x} = +\infty$. Tương tự, $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = -\infty$.

Vậy đồ thị hàm số $f(x)$ có tiệm cận đứng là đường thẳng $x = 0$.

Bài tập 3: Xác định tiệm cận đứng và tiệm cận ngang của đồ thị hàm số cho bởi công thức sau:

a) $y = \frac{2x-1}{x+1}$

b) $y = \frac{2x-3}{1-2x}$

c) $y = \frac{x^2-5x+4}{x^2-1}$

d) $y = \frac{2x-1}{x^2-3x+2}$

Lời giải

a) Xét $\lim_{x \rightarrow -1^+} \frac{2x-1}{x+1} = -\infty$ (hoặc $\lim_{x \rightarrow -1^-} \frac{2x-1}{x+1} = -\infty$) nên đường thẳng $x = -1$ là tiệm cận đứng.

Xét $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2x-1}{x+1} = 2$ nên đường thẳng $y = 2$ là tiệm cận ngang

b) Ta có: $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2x-3}{1-2x} = -1$ suy ra $y = -1$ là tiệm cận ngang

Xét $\begin{cases} \lim_{x \rightarrow \frac{1}{2}^+} \frac{2x-3}{1-2x} = +\infty \\ \lim_{x \rightarrow \frac{1}{2}^-} \frac{2x-3}{1-2x} = -\infty \end{cases}$ suy ra $x = \frac{1}{2}$ là tiệm cận đứng

c) Điều kiện xác định $x \neq \pm 1$

$$\left\{ \begin{array}{l} \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2 - 5x + 4}{x^2 - 1} = 1 \\ \lim_{x \rightarrow (-1)^-} \frac{x^2 - 5x + 4}{x^2 - 1} = +\infty \text{ nên hàm số có tiệm cận ngang là } y = 1 \text{ và một tiệm cận đứng } x = -1 \\ \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 5x + 4}{x^2 - 1} = -\frac{3}{2} \end{array} \right.$$

d) Tập xác định $D = \mathbb{R} \setminus \{1; 2\}$

- $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} y = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2x - 1}{x^2 - 3x + 2} = 0$ suy ra $y = 0$ là tiệm cận ngang
- $\lim_{x \rightarrow 1^-} y = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{2x - 1}{x^2 - 3x + 2} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{2x - 1}{(x - 1)(x - 2)} = +\infty$ và $\lim_{x \rightarrow 1^+} y = -\infty$ nên $x = 1$ là đường TCD
- $\lim_{x \rightarrow 2^-} y = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{2x - 1}{x^2 - 3x + 2} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{2x - 1}{(x - 1)(x - 2)} = -\infty$ và $\lim_{x \rightarrow 2^+} y = +\infty$ nên $x = 2$ là đường TCD